

บทที่ 4

การสร้างข้อคำถามวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย

การวัดผล นั้นต้องการที่จะทราบว่าผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ผู้สอนพึงประสงค์หรือไม่ พฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งคือ พฤติกรรม ที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา ระดับของพฤติกรรมที่จะเป็นตัวบ่งบอกระดับสติปัญญา ก็มีอยู่หลายระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับต้นจนถึงระดับสุดท้าย คือ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า ตามแนวคิด ทฤษฎีเก่า หรือ จำ เข้าใจ ประยุกต์ การวิเคราะห์ การประเมิน และการสร้างสรรค์ ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ในการสร้างแบบทดสอบเพื่อให้ตรงกับระดับพฤติกรรม ดังกล่าว ผู้สอนต้องทำความเข้าใจกับลักษณะทางสติปัญญาแต่ละประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ความรู้ - ความจำ

1. ความหมาย

ความรู้ - ความจำ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการระลึกเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามา หรือเคยประสบมาในชีวิต ลักษณะของคำถามจึงเป็นการถามตามหนังสือหรือตำราที่ได้เรียน หรือการอธิบายหรือบรรยายของผู้สอนว่าผู้เรียนสามารถที่จะจดจำสิ่งดังกล่าวได้หรือไม่

2. ประเภทของความรู้ความจำ

การวัดความรู้ - ความจำนั้น สามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท ได้แก่

- 2.1 ความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- 2.2 ความรู้ความจำเกี่ยวกับวิธีดำเนินการ
- 2.3 ความรู้ความจำเกี่ยวกับความรู้รวบยอดในเนื้อเรื่อง

3. ลักษณะคำถามความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

คำถามความรู้ความจำเกี่ยวกับเนื้อเรื่องสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประการคือ

3.1 ถามเกี่ยวกับศัพท์และนิยาม ลักษณะของการถามเกี่ยวกับศัพท์และนิยามจะสามารถถามในสิ่งต่อไปนี้

3.1.1 ถามชื่อ ได้แก่ การถามความจำในการจำชื่อบุคคล สัตว์ สิ่งของ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ เช่น การบอกความหมายของเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์สำคัญที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน

ตัวอย่าง ใครคือเจ้าของบทประพันธ์อิเหนา

3.1.2 ถามคำศัพท์ ได้แก่ การให้แปลความของคำ หรือคำราชาศัพท์ ให้เป็นภาษาสามัญ

ตัวอย่าง

- 1) สุนิสา แปลว่า อะไร
- 2) กัทลี หมายถึง ผลไม้ชนิดใด
- 3) มงคล แปลว่าอะไร
 - ก. ประโยชน์
 - ข. ความสำเร็จ
 - ค. ความร่ำรวย
 - ง. สิ่งที่น่าความสุขความเจริญมาให้

3.1.3 ถามความหมาย ได้แก่ การให้อธิบายความหมายของสิ่งต่าง ๆ

ตัวอย่าง

- 1) ล้านวน กระต่ายหมายจันทร์ หมายถึงอะไร
- 2) ข้อใดต่อไปนี้เป็นลักษณะของคนที่เราเรียกว่า คนไซ
- 3) สันนิษฐาน หมายถึง อะไร
- 4) อัจฉริยะ” หมายความว่าอย่างไร
 - ก. ผู้ที่รับความสำเร็จอันสูงสุด
 - ข. มีความสามารถเป็นเลิศ
 - ค. มีความเชี่ยวชาญ
 - ง. ผู้มีเกียรติ

3.1.3 ถามตัวอย่าง ได้แก่ การให้ยกตัวอย่างคำศัพท์ คำนิยาม สัญลักษณ์หรือ คน สัตว์ สิ่งของ

ตัวอย่าง

- 1) ยกตัวอย่างคำสรรพนาม
- 2) ข้อใดเป็นกริยาราชศัพท์
 - ก. พระองค์
 - ข. พระพักตร์
 - ค. พระราชโอรส
 - ง. เสด็จพระราชดำเนิน

3.2 ถามความรู้ความจำเกี่ยวกับกฎเกณฑ์และความจริง

กฎ หมายถึง สิ่งที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ ความจริง หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่

ตามเนื้อเรื่อง

3.2.1 ถามสูตร กฎ หลักการ ทฤษฎี สมมติฐาน

ตัวอย่าง

- 1) หนังสือราชการจากอธิบดีถึงอธิบดี เหมือนกันต้องลง
ท้ายว่าอย่างไร
 - ก. ขอแสดงความนับถือ
 - ข. ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
 - ค. ขอแสดงความเคารพอย่างสูง
 - ง. ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
- 2) รูปแบบของจดหมายชนิดใดที่ต้องมี “เรื่อง...”
 - ก. จดหมายนัดหมาย
 - ข. จดหมายส่วนตัว
 - ค. จดหมายแสดงความยินดี
 - ง. จดหมายเชิญเป็นวิทยากร

3.2.2 ถามความจริงเกี่ยวกับเรื่องราวหรือเนื้อเรื่อง

ตัวอย่าง

- 1) ชื่อเมืองใดไม่มีในเรื่องราชาธิราช
 - ก. รัตนะบุระอังวะ
 - ข. หงสาวดี
 - ค. จีน
 - ง. ไทย
- 2) ราชาธิราชมีทหารเอกคือใคร
 - ก. สมิงพระราม
 - ข. กามะณี
 - ค. มังรายกะยอฉะวา

ง. โจเปียว

3.2.3 ถามขนาด จำนวน ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับปริมาณมากน้อย
ของสิ่งต่าง ๆ

ตัวอย่าง

1) พยัญชนะบาลีมีทั้งหมดกี่ตัว

ก. ๓๐ ตัว

ข. ๓๑ ตัว

ค. ๓๒ ตัว

ง. ๓๓ ตัว

3.2.4. ถามสถานที่ ได้แก่ การถามสถานที่ตั้ง ทิศทางของเรื่องราวเหตุการณ์
ต่าง ๆ

ตัวอย่าง

1) รัฐบาลได้สร้างอนุสาวรีย์ของสุนทรภู่ไว้ที่ใด

ก. อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

ข. อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ค. อำเภอแกลง จังหวัดชลบุรี

ง. อำเภอหัวหิน จังหวัดชลบุรี

3.2.5 ถามเวลา เป็นการถามเกี่ยวกับกาลเวลา มักจะใช้คำว่า วันใด
สมัยใด ฤดูใด ปี พ.ศ.ใดหรือนานเท่าใด มักจะเกี่ยวข้องกับวรรณกรรมท้องถิ่น การเกิด
เหตุการณ์สำคัญๆ ของเนื้อเรื่องในวรรณคดี

ตัวอย่าง

- 1) การเลี้ยงผีตาแฮกจะทำเมื่อใด
 - ก. เริ่มลงนา
 - ข. เริ่มเกี่ยวข้าว
 - ค. เมื่อข้าวตั้งท้อง
 - ง. เมื่อเสร็จการทำนา

ที่มา นิภา ศรีหนา (2551 หน้า 166)

3.2.6 ถามคุณสมบัติ เป็นการถามถึงจุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งนั้น หรือถามถึงคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของเรื่อง

ตัวอย่าง

- 1) ข้อใดไม่ใช่คุณสมบัติของสมิงพระราม
 - ก. มุทะลุวคเก่ง
 - ข. มีความกตัญญู
 - ค. มีความกล้าหาญ
 - ง. มีความรักชาติบ้านเมือง

3.2.7 ถามวัตถุประสงค์ เป็นการถามจุดมุ่งหมายของกิจกรรม หรือการกระทำ และพฤติกรรมต่าง ๆ

ตัวอย่าง

- 1) เพราะเหตุใดครูจึงให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่องหมาป่ากับลูกแกะ

2) เหตุใดเรื่องสั้นจึงต้องมีจุดขัดแย้ง

- ก. เพื่อให้สมจริง เพราะในชีวิตของคนย่อมมีจุดขัดแย้ง
- ข. เพื่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ ทำให้เรื่องมีรสชาติ
- ค. เพื่อสร้างบรรยากาศของเรื่องให้เข้ากับบรรยากาศชีวิตจริงของมนุษย์
- ง. เพื่อให้เข้ากับสัญชาตญาณของมนุษย์ที่ชอบความขัดแย้ง

ทีมา นิภา ศรีหนา (2551 หน้า 162)

3.2.8 ถามสาเหตุ และผลที่เกิด

ตัวอย่าง

1) สาเหตุที่ชานาต้องสู้ขวัญข้าว เพื่ออะไร

- ก. เพื่อบูชาแม่โพสพ
- ข. เพื่อเรียกขวัญข้าวขึ้นสู่ขึงนาง
- ค. เพื่อบอกให้รู้ว่าจะเริ่มลงมือทำนา
- ง. เพื่อให้การทำนาประสบความสำเร็จ

ทีมา นิภา ศรีหนา (2551 หน้า 166)

2) เพราะเหตุใดเราจึงต้องอ่านวันหมดอายุของผลิตภัณฑ์

- ก. เพราะจะได้ส่งชิงโชค
- ข. เพราะผลิตภัณฑ์ใกล้หมดอายุจะลดราคา
- ค. เพราะการใช้ผลิตภัณฑ์หมดอายุอาจเป็นอันตราย
- ง. เพราะผลิตภัณฑ์ใกล้หมดอายุสามารถเรียกของแถมได้

3.2.9 ถามประโยชน์และคุณโทษ ถามถึงคุณค่าของการกระทำ เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางที่ดีและไม่ดี

ตัวอย่าง

- 1) ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์โดยตรงที่ได้จากการฟังข่าวสารทางโทรทัศน์และวิทยุ
 - ก. ทำให้เป็นคนมีความรู้
 - ข. ทำให้เป็นคนทันโลก
 - ค. ทำให้เป็นคนเรียนเก่ง
 - ง. ทำให้เป็นคนทันเหตุการณ์

ที่มา จำเริญสุข ขาวงาม (2552 หน้า 165)

3.2.10 ถามสิทธิหน้าที่ เป็นการถามถึงอำนาจหน้าที่ หรือสิ่งที่ต้องกระทำ โดยละเมิดไม่ได้

ตัวอย่าง

ขั้นตอนการเขียนเรียงความประกอบด้วยขั้นตอนใดบ้าง

4. ความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ

ความรู้เกี่ยวกับวิธีดำเนินการ หมายถึง ความรู้ในการปฏิบัติของการกระทำกิจกรรมต่างๆ โดยมีลักษณะของคำถามดังนี้

4.1 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบแบบแผนเป็นการถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามแบบฟอร์ม หรือแบบแผนขนบธรรมเนียม ประเพณีว่าควรจะทำปฏิบัติอย่างไร

ตัวอย่าง

1) จงระบุมารยาทในการอ่านหนังสือในห้องสมุด

4.2 ความรู้เกี่ยวกับลำดับชั้นและแนวโน้ม

การถามให้เรียงลำดับชั้นตอนของเหตุการณ์ หรือการกระทำ ว่าลำดับ โดยอยู่ก่อน-หลัง หรือมีแนวโน้มว่าจะโน้มเอียงไปในทิศทางใด

ตัวอย่าง

1). ข้อใดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการอ่านจับใจความสำคัญ

ก. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ

ข. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่อง

ค. อ่านให้ละเอียดเพื่อทำความเข้าใจ

ง. อ่านผ่านๆ โดยตลอดเพื่อใหู้เรื่อง

2) จงเรียงลำดับข้อความให้ถูกต้อง

1. ตั้งแต่วันที่แม่ป่วยจนถึงวันสุดท้ายของชีวิต

2. แม่ได้รับการดูแลจากหมอดี

3. ผมรู้สึกดีใจที่นำแม่มาที่นี่

4. ผมรู้สึกว่เงินทองที่เก็บไว้ ถึงแม่หมดไปก็ไม่เสียดาย

ก. 1-2-3-4

ข. 2-1-3-4

ค. 3-2-1-4

ง. 4-1-2-3

ที่มา เพ็ญยูภา สุขอม (2550 หน้า 142)

4.3 ถามการจำแนกประเภทเป็นการถามถึงความรู้ในการจัดหมวดหมู่ของ
สิ่ง ต่าง ๆ โดยยึดเกณฑ์ใดเกณฑ์หนึ่ง

ตัวอย่าง

- 1) ข้อใดเป็นคำสมาสทุกคำ
 - ก. สุนทรพจน์ เทศมนตรี รัตนโกสินทร์
 - ข. สังฆราช ไสยศาสตร์ วีรกรรม
 - ค. อิศราภาพ มหัทศวรรษ ราชูปโภค
 - ง. วรรณคดี วัฒนธรรม มหาวิทยาลัย
- 2) ข้อใดเป็นคำที่มาจากภาษาอังกฤษทุกคำ
 - ก. กาแฟ โซฟา โบนัส
 - ข. ชุป แอปเปิล
 - ค. สุกียากี้ วาซาบิ เปียโน
 - ง. พลัม แคลปซูล กระดาย

4.4 ถามเกี่ยวกับเกณฑ์การถามให้พิจารณาความเหมาะสมว่า เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ถูกหรือผิด มากหรือน้อย ดีหรือเลว

ตัวอย่าง

- 1) การตัดสินการอ่านออกเสียง ใช้เกณฑ์อะไรในการตัดสิน

5. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ

เป็นการถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักวิชาโดยจะนำหลักการที่เหมาะสมมาสู่การปฏิบัติ ตามแบบแผนที่ได้สอนไป คำถามความรู้รวบยอดในเรื่องมี 2 แบบ ได้แก่

5.1 ความรู้เกี่ยวกับหลักวิชา และการขยายหลักวิชา

ตัวอย่าง

- 1) การอ่านจับใจความสำคัญต้องปฏิบัติอย่างไร
 - ก. แยกเรื่องออกเป็นตอนๆ
 - ข. อ่านอย่างรวดเร็ว
 - ค. แยกใจความสำคัญจากส่วนขยายใจความสำคัญ
 - ง. แยกประเด็นของเรื่องว่าส่วนใดเป็นข้อมูลประกอบ
- 2) ข้อใดคือลักษณะของการเขียนจดหมายกิจธุระ
 - ก. ใช้ภาษาที่ถนัด
 - ข. ใช้ภาษาตรงประเด็น
 - ค. ใช้ภาษาให้สอดคล้องกับยุคสมัย
 - ง. ใช้ภาษาให้ไพเราะมีสัมผัส

5.2 ความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและโครงสร้าง เป็นการถามความสามารถในการเรียงความสัมพันธ์จากรายละเอียด หรือหลักวิชาต่าง ๆ มาสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญจนตั้งเป็นเกณฑ์ ทฤษฎี หรือโครงสร้างที่มีลักษณะร่วมกัน

ตัวอย่าง

“ การที่บางคนไม่รับประทานอาหารเช้ามีหลายสาเหตุ เช่น ถ้าเป็นเด็กอาจจะต้องรีบไปโรงเรียนแต่เช้า หรือต้นสายรับประทานอาหารเช้าไม่ทัน ความรีบจึงอดอาหารแต่เช้า หนุ่มสาวกลัวจะอ้วน รูปร่างไม่สวย จึงอดอาหารเช้าเหมือนกัน ส่วนผู้ใหญ่บางคนไม่ได้ทำงานหนัก ตอนเช้าเลยไม่รู้สึกหิวหรือบางคนกลัวอ้วน อีกทั้งเข้าใจว่าอดอาหารเช้าจะลดความอ้วน จึงลดอาหารหนักแต่กลับรับประทานเครื่องดื่มหรืออาหารหวานแทน ซึ่งเป็นการเข้าใจผิด”

จากข้อความดังกล่าว ข้อใดคือความจริง

- ก. รับประทานอาหารเย็นมากทำให้อ้วน
- ข. รับประทานอาหารเช้ามักทำให้อ้วน
- ค. รับประทานอาหารหวานและเครื่องดื่มทำให้อ้วน
- ง. การทำงานหนักทำให้อ้วน

ที่มา จำริญสุข ขาวงาม (2552 หน้า 166)

การวัดพฤติกรรมการมองด้านความเข้าใจ

1. ความหมาย

ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการคิดของมนุษย์ในการที่ดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้สามารถจับใจความ อธิบาย หรือเปรียบเทียบย่อเรื่องราว ความคิดข้อเท็จจริงต่าง ๆ คนที่มีความเข้าใจ ก็สามารถแปลความ ตีความ และขยายความตามหลักวิชาได้

1.1 การแปลความ คือ การแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง แต่ยังคงมีความหมายเหมือนเดิม ลักษณะคำถามที่เป็นการแปลความ เช่น

- 1) การแปลสัญลักษณ์ ตาราง กราฟ แผนภูมิ
- 2) การเปรียบเทียบสำนวน สุภาษิต โวหาร กับสภาพชีวิตจริง

ตัวอย่าง

นกน้อยขนน้อยแต่ พอตัว
รังแดงจูเมียฝัว อยู่ได้

1) โคลงข้างต้นสอนในเรื่องใด

- ก. สอนให้รู้จักทำมาหากิน
- ข. สอนให้รู้จักเก็บหอมรอมริบ
- ค. สอนให้รู้จักประมาณตน
- ง. สอนให้รู้จักก่อสร้างสร้างตัว

3) การแปลความหมายของคำ ข้อความ ประโยค หรือวลีต่าง ๆ

ตัวอย่าง

1) การแข่งขันฟุตบอลไม่แฟร์ คำที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร

- ก. ไม่เข้าใจ
- ข. ไม่ยุติธรรม
- ค. ไม่มีความสุข
- ง. ไม่มีความมั่นใจ

ทีมา ฆมลวรรณ โชติระโส (2553 หน้า 101)

4) การเปรียบเทียบเปรียบเทียบต่าง ๆ

ตัวอย่าง

1) “เสมือนหนึ่งพรานเบ็ดมาตีปลาที่หน้าไซ บรรดาปลาจะเข้าไปให้แตกฉาน” สำนวนตีปลาหน้าหน้าไซ พระเวศสันดร เปรียบอะไรเป็นปลา

ก. ชูชก

ข. พระโพธิญาณ

ค. พระเวศสันดร

ง. พระชาติ พระกัณหา

ที่มา นิภา ศรีหนา (2551 หน้า 165)

2. การตีความ

เป็นการถามความสามารถในการหาข้อสรุปของเรื่องราวต่าง ๆ หรือความสามารถในการย่อจับใจความสำคัญ หรือหาข้อสรุปของเรื่องราว ออกมาเป็นสิ่งใหม่ โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่างๆ ของเรื่องนั้น ๆ มาแปลความหมายและผสมผสานกันเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่แปลกไปจากเดิม โดยคำถามจะเป็นการตีความตามเนื้อเรื่อง และการตีความตามข้อเท็จจริง

ตัวอย่าง

1) ในเพลงกล่อมเด็ก นกกาเหว่า นักเรียนสงสารใครมากที่สุด

ตัวอย่าง

“ งวงของช้างมีความแข็งแรงอย่างไม่น่าเชื่อ แม้ช้างจะไม่สามารถก้มหัวอันใหญ่โตของมันได้ แต่มันก็สามารถลากท่อนซุงใหญ่ๆ ด้วยงวงของมัน งวงของช้างรับความรู้สึกได้ไวมากและยัง

สามารถเค็ดใบไม้ได้อีกด้วย ที่ปลายวงของช้างแอฟริกามีสิ่งที่ยื่นออกมาเหมือนนิ้วสองนิ้ว ส่วนช้างเอเชียมีเพียงนิ้วเดียว

วงช้างมีประโยชน์มากมาย เช่น หยิบอาหารและดุน้ำขึ้นมา ทำหน้าที่เหมือนท่อช่วยหายใจในขณะว่ายน้ำ ใช้คูดและฉีดโคลนหรือฉีดโคลนทั่วร่างกาย ใช้ทักทายและทำหน้าที่เหมือนเครื่องขยายเสียงให้เสียงเรียกนั้นดัง ใช้ดมกลิ่นเพื่อค้นหาสิ่งที่อันตรายได้ด้วย”

ข้อความข้างต้นนี้มุ่งกล่าวถึงสิ่งใด

- ก. ลักษณะของช้างเอเชีย
- ข. ประโยชน์ของวงช้าง
- ค. พฤติกรรมของช้างในแต่ละวัน
- ง. ลักษณะของช้างแอฟริกา

ที่มา จำเริญสุข ขาวงาม (2552 หน้า 164)

3. การขยายความ

เป็นความสามารถในการคาดคะเนเรื่องราวต่าง ๆ ให้กว้างไกลไปจากข้อมูลเดิมอย่างสมเหตุสมผล ซึ่งต้องอาศัยทั้งการแปลความและการตีความประกอบกัน ลักษณะคำถามจะเป็นการถามโดยการสร้างจินตนาการตามข้อเท็จจริง หรือถามจากการพยากรณ์

ตัวอย่าง

- 1) การที่แดงทำเช่นนั้น เพราะแดงมีความคิดอย่างไร
- 2) อีก 10 ปีข้างหน้า มนุษย์จะใช้พลังงานใดแทนน้ำมัน

จงอ่านข้อความข้างล่างและตอบคำถาม ข้อ 3 - 4

“สุนัขตัวหนึ่งลักเนื้อวัวจากตลาดวังข้าม สะพานมา ขณะยืนอยู่กลางสะพาน มองลงไปใต้น้ำเห็นเงาของตัวเอง คิดว่าเป็นสุนัขอีกตัวหนึ่ง และเห็นเนื้อวัวที่คาบอยู่ใหญ่กว่าที่ตัวคาบจึงคิดแย่ง พอมันปล่อยก้อนเนื้อที่คาบลงน้ำ ทั้งก้อนเนื้อทั้งเงาก็หายไป มีोनันมันจึงต้องอดอาหารอีกตามเคย”

3) ถ้าสุนัขไม่วังข้ามสะพาน เรื่องนี้จะเป็นอย่างไร

- ก. เจ้าของเนื้อจะไล่ทัน
- ข. จะพบสุนัขตัวอื่น
- ค. สุนัขจะได้ก้อนเนื้อใหญ่กว่า
- ง. สุนัขจะไม่อดอาหารมีोनัน

4) จากข้อความนี้ เหตุการณ์น่าจะเกิดเวลาใด

- ก. ตอนเช้ามืด
- ข. ตอนกลางวัน
- ค. ตอนพลบค่ำ
- ง. ตอนกลางคืน

จงอ่านข้อความข้อความและตอบคำถาม ข้อ 5-6

“ก่อนการรบกับทริ ลูทรีฟีนัน พาลีสังสุกรีพว่า ถ้ำรบครบ 7 วันแล้วไม่กลับ ให้ไปดูที่ลำธาร ถ้ำเลือดชั้น ให้เข้าใจว่าเป็นเลือดทริ ถ้ำเลือดใสก็เป็นเลือดตน ให้ไพร่พลวานรช่วยกันเอาหินปิดปากถ้ำ เมื่อพาลีชนะ เทวดาก็แสดงความยินดี โดยบันดาลให้ฝนตก เลือดที่ไหลออกจากถ้ำจึงใส สุกรีพจึงสั่งให้ปิดปากถ้ำ

5). ถ้าฝนไม่ตก เหตุการณ์น่าจะเป็นเช่นไร

- ก. ทรพีชณะ
- ข. โลกวิปริต
- ค. วิบากกรรม
- ง. ธรรมชณะอธรรม

6). ใครเป็นต้นเหตุให้เกิดการเข้าใจผิด

- ก. พาลี
- ข. ทรพี
- ค. ทรพา
- ง. เทวดา

การนำไปใช้

การนำไปใช้ (Application) เป็นการถามการนำความรู้ไปสู่การประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน ลักษณะการประยุกต์ใช้จะอยู่ในสถานการณ์ใหม่ แต่นักเรียนสามารถนำ ความรู้ดังกล่าวไปใช้ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา

1. ลักษณะของคำถาม

1.1 เป็นปัญหาใหม่ที่เด็กยังไม่คุ้นเคยและนิยมตั้งคำถามเป็นสถานการณ์ โดยแต่งเป็นเรื่องสมมติขึ้นใหม่

1.2 ตัวคำถามต้องมีลักษณะซ่อนเงื่อนให้เกิดเป็นปมปัญหาขึ้นมา นั่นคือ ถึงแม้ว่านักเรียนจะเคยเรียนรู้เรื่องนั้นมาแล้ว ก็ยังตอบโดยทันทีไม่ได้

2. ประเภทของคำถาม

2.1 การถามให้แก้ปัญหาคือเป็นการถามให้นำความรู้จากตำราไปใช้แก้ปัญหาคือที่นักเรียนประสบอยู่

ตัวอย่าง

- 1) ถ้านักเรียนมีน้องที่ชอบอ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้
อย่างความรุนแรง นักเรียนควรแก้ปัญหาอย่างไร
 - ก. ไม่ให้น้องอ่านหนังสืออีกเพราะอันตราย
 - ข. เฉยๆ ปล่อยให้เด็วน้องก็ลืมไปเอง
 - ค. บอกน้องว่าเนื้อเรื่องในหนังสือเป็นเรื่องสมมติ
 - ง. สนับสนุนให้น้องอ่านมากๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2.2 ถ้ามความสอดคล้องระหว่างหลักวิชากับการปฏิบัติ โดยการวินิจฉัยหรือพิจารณาว่าของสิ่งใดที่สอดคล้องกับหลักวิชา เป็นไปตามสูตร กฎ หลักการ และทฤษฎีที่กำหนดให้

ตัวอย่าง

“วิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ช่วยนำข่าวสารและความรู้มาให้ถึงบ้านเรา เราสามารถรู้เรื่องราวจากทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว การรับข่าวสารและความรู้ทางโทรทัศน์ วิทยุและหนังสือพิมพ์ จะทำให้เราเป็นคนทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถนำข่าวสารและความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเล่าเรียนและดำรงชีวิตได้”

เมื่ออ่านข้อความข้างต้นแล้ว นักเรียนคิดว่าควรทำสิ่งใดจึงจะได้ประโยชน์ตามข้อความ

- ก. ดูโทรทัศน์ขณะทำการบ้าน
- ข. ฟังวิทยุขณะเรียนหนังสือ
- ค. อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำขณะครูสอน
- ง. ติดตามข่าวสาร สารคดีจากโทรทัศน์เป็นประจำทุกวัน

ที่มา : จำเริญสุข ขาวงาม (2552 หน้า 166)

2.3 ถามให้อธิบายเหตุผลตามหลักวิชาหรือเหตุผลของการปฏิบัติ

ตัวอย่าง

1. เพราะเหตุใดจึงต้องอ่านฉลากยาให้เข้าใจก่อนรับประทานยาหรือใช้ยา
2. เพราะเหตุใดการเขียนรายงานการวิจัยจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามหลักการที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

การวิเคราะห์

1. ความหมาย

การวิเคราะห์ หมายถึง การแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ให้เห็นประเด็นย่อย ๆ เพื่อที่จะค้นหาความจริงของเรื่องราวนั้น ๆ เพื่อพิจารณาว่าอะไรสำคัญมากหรือน้อยในด้านใด มีความเกี่ยวข้องกัน หรือยึดหลักการใด

2. ประเภท

คำถามการวิเคราะห์จะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นคำถามที่ต้องการค้นหาความเด่นชัดของเรื่องราวต่าง ๆ โดยมักจะถามให้ค้นหาเกี่ยวกับ

- 1) จุดสำคัญ จุดเด่น จุดด้อย ของสิ่งต่างๆ
- 2) บกชนิดหรือประเภท
- 3) จุดมุ่งหมาย สาเหตุ และผลลัพธ์ เลขนัยต่างๆ

ตัวอย่าง

- 2) การนำเงินภาษีอากรไปใช้ผิดวัตถุประสงค์จะเกิดผลเสียมากที่สุด
- ก. เสียงบประมาณ
 - ข. เศรษฐกิจตกต่ำ
 - ค. เงินไม่พอใช้
 - ง. ขาดดุลการค้า

“คนไม่ได้ช่วยกันพัฒนาเศรษฐกิจของชาติอย่างเดียว แต่คนยังช่วยพัฒนาด้านสังคมให้แก่ชาติ การที่จะพัฒนาด้านสังคมแห่งชาติไทยให้ก้าวหน้าไปย่อมต้องอาศัยการศึกษาอีกเช่นกัน ประชาชนที่ได้รับการศึกษาก็มีส่วนช่วยพัฒนาสังคม”

- 2) ข้อใดเป็นจุดมุ่งหมายของบทความนี้
- ก. ชี้ทาง
 - ข. วิจารณ์
 - ค. แสดงเหตุผล
 - ง. เสนอแนะ
- 3) ใจความสำคัญของบทความข้างต้นคืออะไร
- ก. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ
 - ข. การพัฒนาสังคมและการศึกษาของชาติ
 - ค. แนวทางพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ
 - ง. แนวทางพัฒนาสังคม

“มารยาทของคน สร้างวาสนาของคน”

4) สิ่งใดสำคัญที่สุด

- ก. มารยาท
- ข. วาสนา
- ค. คน
- ง. การสร้าง
- จ. สำคัญทั้งหมด

“เมื่อสมันตัวหนึ่ง ถูกนายพรานไล่ติดตามทำร้าย เมื่อจวนตัวเข้าจะหนีต่อไปไม่รอด จึงแอบไปซุ่มตัวอาศัยพุ่มไม้แห่งหนึ่งเป็นที่กำบังร่าง และพ้นสายตาของนายพรานได้ โดยนายพรานมองไม่เห็น มุ่งตามไปเสียทางอื่น เกิดความชะล่าใจคิดว่าพ้นภัยแล้ว จึงทะเลี่ยมกินใบไม้ที่เป็นพุ่มนั้นจนพุ่มไม้หายทึบ มองเห็นตัวได้ถนัด พอที่นายพรานย้อนกลับมาทางเก่าจึงมองเห็น และสุดท้ายเมื่อสมันตัวนั้นจะหนีพ้นได้ จึงถูกนายพรานยิงด้วยธนูล้มลงตาย ก่อนจะตายได้นึกถึงโทษที่ตนได้ทำลายพุ่มไม้ซึ่งมีคุณ จึงสอนตนเองว่า นี่แหละ โทษแห่งการทำลายสิ่งที่มีคุณ”

6). เรื่องนี้เป็นคติในทางใด

- ก. การประทุษร้ายผู้มีอุปการะ
- ข. ถึงคราวมีกรรม กรรมย่อมสนอง
- ค. การทำอะไรไม่ใคร่ควรยอมผิดพลาด
- ง. ความหิวกระหายทำให้เกิดความทุกข์และปัญหา
- จ. ความพยายามของนายพรานเป็นตัวอย่างอันดียิ่ง

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการถามเกี่ยวกับการค้นหาความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะต่างๆ ของเรื่องในเหตุการณ์ ว่าพาดพิงเกี่ยวโยงกันอย่างไร มากน้อยเพียงใด รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากสาเหตุต่าง ๆ โดยคำถามจะถามเกี่ยวกับ

- 1) ความสอดคล้องสัมพันธ์
- 2) เหตุและผลที่ตามมา
- 3) ความขัดแย้งกัน

ตัวอย่าง

1. บุคคลคู่ใดเกี่ยวข้องกันมากที่สุด
 - ก. นางเงือกกับสุดสาคร
 - ข. พระอภัยมณีกับพระฤๅษี
 - ค. นางผีเสื้อสมุทรกับนางเงือก
 - ง. นางผีเสื้อสมุทรกับพระฤๅษี

2.3 การวิเคราะห์หลักการ เป็นลักษณะคำถามที่ต้องการถามเพื่อค้นหาเค้าเรื่องหลัก ๆ ของเรื่องราวต่าง ๆ

ตัวอย่าง

- 1) ข้อแตกต่างระหว่าง สารคดีกับบันเทิงคดี คือข้อใด
 - ก. สารคดีเป็นงานเขียนที่เป็นร้อยแก้ว บันเทิงคดีเป็นร้อยกรอง
 - ข. สารคดีเป็นงานเขียนที่เป็นเรื่องจริง บันเทิงคดีเป็นเรื่องสมมติ
 - ค. สารคดีเป็นเรื่องที่มีขนาดสั้น บันเทิงคดีเป็นเรื่องที่มีขนาดยาว
 - ง. สารคดีให้คุณค่าทางวรรณศิลป์ บันเทิงคดีให้คุณค่าด้านสังคม

การสังเคราะห์

1. ความหมาย

การสังเคราะห์ หมายถึง การรวบรวมผสมผสานสิ่งต่าง ๆ เช่น สิ่งของ ข้อเท็จจริง รายละเอียด ความคิด เพื่อนำสิ่งเหล่านี้มาเรียบเรียงเป็นสิ่งใหม่ ๆ หรืออาจจะเป็นการหาข้อยุติ ข้อสรุป

2. ประเภทคำถาม

ลักษณะของคำถามแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 การสังเคราะห์ข้อความ คือ การผสมผสานข้อความหรือภาษาต่าง ๆ ให้ออกมาในรูปของการเขียน การวาดภาพ เช่น

- 1) การแต่งนิทาน
- 2) การเขียนกลอน
- 3) การเขียนบทความ
- 4) การเขียนแสดงความคิดเห็น
- 5) การเขียนเรื่องจากจินตนาการ
- 6) การเขียนแสดงความรู้สึกร

ตัวอย่าง

- 1) ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากจินตนาการ เรื่อง อาชีพที่ฉันชอบ
- 2) ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากประสบการณ์ ในหัวข้อ ประเพณีบ้านฉัน ที่ประทับใจ
- 3) ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากความรู้สึก ครูในดวงใจ

2.2 การสังเคราะห์แผนงาน เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงาน หรือ ขั้นตอนในการดำเนินงาน เพื่อให้การทำงานลุล่วงไปด้วยดี โดยผู้ที่สังเคราะห์ได้ต้องอาศัยความรู้จากศาสตร์ต่าง ๆ หลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง

ตัวอย่าง

- 1) ให้นักเรียนเขียนแผนการดำเนินโครงการสำรวจภูมิปัญญาไทยในชุมชนที่นักเรียนอาศัย

2.3 การสังเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการถามความสามารถในการผสมผสานหลักการ และส่วนประกอบย่อยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แล้วนำมาสรุปเป็นเรื่องใหม่

ตัวอย่าง

ให้นักเรียนสำรวจความคิดเห็นของการนำคำภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การประเมินค่า

1. ความหมาย

การประเมินค่า หมายถึง ลักษณะของคำถามที่ให้ตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ประเภทของคำถาม

การประเมินค่ามี 2 ประเภท ดังนี้

2.1 การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายใน เป็นการตัดสินโดยอาศัยเกณฑ์ของเรื่องนั้น ๆ เป็นตัวตัดสิน

ตัวอย่าง

- 1) จากเรื่องพระอภัยมณี นางผีเสื้อสมุทรเป็นคนดีหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - ก. ดี เพราะฆ่าเฉพาะศัตรู
 - ข. ดี เพราะรักห่วงใยสามี และลูก
 - ค. ไม่ดี เพราะชอบแปลงกายเป็นหญิงสวย
 - ง. ไม่ดี เพราะออกไปหาอาหารมาให้สามีและลูกกิน

2.2 การประเมินค่าโดยอาศัยเกณฑ์ภายนอก เป็นการตัดสินคุณค่าโดยอยู่นอกเรื่องราวนั้น ๆ แต่ลักษณะของเรื่องราวยังมีความสัมพันธ์กันอยู่

สรุปท้ายบท

แบบทดสอบวัดพุทธิพิสัย เป็นแบบทดสอบที่ต้องการจะวัดความสามารถด้านความรู้หรือด้านสติปัญญาของผู้เรียน สำหรับแบบวัดพุทธิพิสัยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นเครื่องมือวัดที่สำคัญและจำเป็นอย่างมาก หากยึดตามแนวคิดทฤษฎีของบลูมประกอบด้วย การวัดสติปัญญา ด้านการจำ วัดความเข้าใจ เป็นการวัดความสามารถในการที่จะนำความจำมาผสมผสานเพื่อขยายความรู้ ให้กว้างไกลออกไปจากเดิมโดยมีเหตุผล การที่จะบอกว่าคุณเรียนเข้าใจได้นั้น นักเรียนต้องสามารถแปลความ ตีความและก็ขยายความได้ การนำไปใช้ เป็นการนำความรู้ที่ได้จากความรู้ ความจำไปใช้ ในการแก้ปัญหาใหม่หรือสถานการณ์ใหม่ที่ไม่เหมือนเดิมแต่ใช้วิธีการในการแก้ปัญหาโดยหลักการเดิม วิเคราะห์ เป็นการแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นเรื่องย่อย ๆ เพื่อดูว่าในเรื่องราวนั้น ประกอบไปด้วยส่วนใดบ้าง การสังเคราะห์เป็นการรวมศาสตร์หลาย ๆ อย่างเข้าไว้ด้วยกัน โดยมีการเปลี่ยนแปลงสร้างสรรค์เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ และประเมินค่า เป็นการตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ อย่างมีเหตุและผลทางวิชาการ

แบบฝึกหัด

1. นักศึกษาศึกษา ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ด้านพุทธิพิสัย

2. จากข้อคำถามที่กำหนดให้ ให้ระบุว่าเป็นการวัดพุทธิพิสัยระดับใดและประเภทใด

2.1 ข้อใดไม่ใช่ขั้นตอนของการเตรียมการสาธิต

- ก. กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาในการสาธิต
- ข. ทดลองการสาธิตและจับเวลาที่ใช้ในการสาธิต
- ค. อธิบายเนื้อหาประกอบการใช้เครื่องมือในการสาธิต
- ง. ชี้แจงกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติในระหว่างทำการสาธิต

2.2 ใครเป็นผู้แต่งเรื่องราชาธิราช

- ก. พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช
- ข. พระพุทธเลิศหล้านภาลัย
- ค. เจ้าพระยาพระคลัง (หน)
- ง. พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

2.3 ผู้ที่มีมารยาทดี ควรระวังสิ่งใด ขณะรับประทานอาหาร

- ก. หลีกเลียงอาหารรสเผ็ด
- ข. หลีกเลียงอาหารชิ้นใหญ่
- ค. หลีกเลียงอาหารที่ไม่ชอบ
- ง. หลีกเลียงอาหารที่ต้องกัด หรือ แทะ

2.4 ข้อใดสะกดด้วยแม่กกและแม่กง

- ก. นกยาง
- ข. กระบุง
- ค. ปู่แสม
- ง. ลมบก

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 2.5 -

“....ซึ่งภูคิดทำการตัดศีกพม่าครั้งนี้ใหญ่หลวงนัก ถ้าสมคะเนแล้วพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องก็จะอยู่ในเงื้อมมือกู เป็นโชน อ้ายสมิงนครอินทร์ มิ่งไขกลอุบายของกูให้พม่ารู้”

- 2.5 “อยู่ในเงื้อมมือ” หมายความว่าอย่างไร
- 2.6 ผู้เขียนต้องการนำเสนอลักษณะเด่นของตัวละครในเรื่องใด
- 2.7 ก่อนหน้าจะเกิดเรื่องตามข้อความนี้ ควรมีบทบาทในเรื่องใดมาก่อน
- 2.8 ข้อความตอนนี้งถึงลักษณะอารมณ์ของตัวละครว่าเป็นแบบใด
- 2.9 การตีความ ในบางครั้งผู้ฟังแต่ละคนตีความไม่ตรงกัน เพราะเหตุใด
- 2.10 นักเรียนจะนำข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องขุนช้างขุนแผนไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้อย่างไรบ้าง

3. จากข้อความที่กำหนดให้ ให้นักศึกษาร่างแบบทดสอบวัดพุทธิพิสัยอย่างน้อย 10 ข้อและระบุว่าเป็นแบบทดสอบวัดประเภทใด และเป็นข้อสอบวัดอะไร

ภพเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ เกือบเดือนแล้ว จึงเขียนจดหมายไปเล่าเรื่องต่างๆ ให้ณัฐเพื่อนรัก ภพบอกณัฐว่าจะกลับไปเล่าเรื่องที่ไปเที่ยวให้ฟัง หลังจากกลับจากกรุงเทพฯ แต่ภพอยากเล่าเรื่องการรับประทานอาหารมากกว่า มือแรกที่ทานอาหารบ้านคุณย่า งานอาหารทุกงานแม้แต่ถ้วยพริกน้ำปลา จะต้องมีช้อนกลางในการตักอาหาร คุณอาพาไปทะเลและไปพักที่โรงแรม มือเข้าที่โรงแรมมีทั้งอาหารไทยและอาหารฝรั่ง ภพเลือกกินอาหารฝรั่ง กินขนมปังทาแยม พอถึงตอนเย็น คุณอาพาไปกินอาหารแบบ บุฟเฟ่ต์ และบอกภพควรตักให้พออิ่ม อย่าตักมากเกินไป คุณลุงคุณป้าพาไปงานแต่งงานของลูก เพื่อนคุณลุง งานเลี้ยงแบบค็อกเทล งานเลี้ยงต้องยืนกิน แต่ไม่ควรยืนกินที่โต๊ะอาหาร มีเก้าอี้บ้างแต่มาจัดไว้เฉพาะแขกพิเศษและผู้สูงอายุ คุณยายและคุณน้า พาภพไป

กินเลี้ยงแบบ ไต่ตะจิ้น เขาเสิร์ฟอาหารทีละจานและไม่ช้อนกลาง ทำให้รู้เรื่องราวต่าง ๆ มากมาย โดยเฉพาะเรื่องการกินอาหารร่วมกับคนอื่น

4. จงสร้างข้อคำถามจากข้อความที่กำหนดให้ อย่างน้อย 5 ข้อ พร้อมทั้งระบุว่า เป็นข้อคำถามวัดพฤติกรรมใด และอธิบายเหตุผลประกอบ ทุกข้อ

วิชาเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเล่าเรียน ต้องจดจำ ต้องฝึกฝน จนกว่าจะมีความรู้ ความชำนาญใช้การได้ วิชามีมากนัก จะเรียนกันให้จบและรู้จริงทุกวิชาไม่ได้ เพราะวิชา แต่ละวิชากว่าจะรู้จริงกินเวลาเรียนเวลาฝึกฝนนานหลายปี แม้มีโอกาสเรียนวิชาอะไรได้ จบเท่าที่มีอยู่ แต่ความรู้ยังไม่แตกฉาน จะถือว่ารู้เป็นอย่างไรรักษาตัวรอดจริง ๆ ยังไม่ได้ ที่รู้ว่าแตกฉานคือรู้จักคัดแปลงแก้ไขให้เป็นประโยชน์ในทางดีงามเข้ากันได้ เหมาะจะแก่กับ ตนและสิ่งแวดลอมตน แม้ได้รู้ถึงเช่นนั้นถ้ารู้เชี่ยวชาญแตกฉานเฉพาะวิชาเดียว ส่วนวิชา อื่นงมฉายไม่เอาใจใส่หรือไม่รู้เสียเลย อาจเป็นคนคับแคบมองไม่เห็นไกลและกว้างขวาง ออกไป เปรียบเหมือนคนขุดรูฝังลิ้งค์ ยิ่งลิ้งค์เท่าไรหัวตัวขุดก็ยิ่งจมลิ้งค์ลงไปในเรื่องที่ขุด ไม่สามารถมองเห็นสิ่งที่อยู่เหนือร่อง เพราะเหตุฉะนั้นท่านจึงกล่าวว่า “จงรู้วิชาชีพของท่าน เถิด แต่ควรรู้อะไรบ้างในสิ่งอื่น” เชี่ยวชาญเฉพาะวิชามากไปทำให้ตาบอดและขาดความมี ใจกว้างขวาง

เอกสารอ้างอิง

- จำเริญสุข ขาวงาม. (2552). ผลการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้บทเรียนการ์ตูน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวแรดนาโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ธมลวรรณ โชติระโส. (2553). การสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาการเขียนเรียงความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นิภา ศรีหนา. (2551). ผลการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงการ ตามสาระวรรณคดีและวรรณกรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : เข้า ออนเคอร์มีสท์.
- เพ็ญยุพา สุขอม. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการอ่าน ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2540). การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชภัฏนครราชสีมา, สถาบัน. (2544). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 1042104 หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (ม.ป.ท.)
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2539). เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.

สมนึก ภัททิยชนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. กอพลินธุ์ : ประสานการพิมพ์.